

Fjellvåken

Medlemsavis for Troms Turlag • nr. 1 - 2026 - 48. årgang

Goldafestivalen 2025
Fra bardunfeste til hundepalass
Uværstur i Indre Troms

Naturopplevelser for livet

Troms Turlag

Lønn for strevet

Den stadig økende turismen i Nord-Norge, merkes på rutene og hyttene til Troms turlag, så vel som hos andre turlag i nord. Klimaendringer med hetebølger, tørke og branner i sør, overfylte strender og mennesker i kø kombinert med åpning av flere titalls nye flyruter fra Europa til Tromsø gjør valget lett for mange utlendinger. De har oppdaget Nord-Norge, og ikke bare instagramsteder som Reinebringen, Segla og Hamperokken. Nei, en stor del søker det enkle turlivet med vandring i vakker, uberørt natur uten kø, rent vann i elver og bekker og overnatting på ubetjente hytter. Det siste er naturlig nok hovedårsaken til at utlendinger tegner medlemskap i DNT, - det gir billig overnatting. Et-nesten-litt-for-godt-til-å-være-sant-tilbud. Selv har vi nordmenn vært blant de mest reiseglade turister i Europa i lang tid, så det skulle bare mangle at vi ikke også

ønsket våre europeiske naboer velkommen.

Men de har tatt oss på sengen. Nå er rundt halvparten av de besøkende på hyttene våre utlendinger. Dette var vi ikke forberedt på. Heller ikke de, for de kjenner ikke den norske turlagskulturen hvor tilrettelegging, drift og vedlikehold utføres av frivillige medlemmer på dugnad. De fleste er også ukjent med et hyttesystem som vårt, åpent, tilgjengelig, basert på tillit. Tillit til at alle besøkende gjør opp for seg, tar sin del av rydding og vasking og sørger for å gjøre hytteopphold til en trivelig opplevelse for alle.

Når denne innsikten mangler, fører det ikke bare til ekstraarbeid og frustrasjon blant de frivillige, men også økte kostnader for turlaget.

Derfor jobber turlaget nå for at de som besøker området vårt og hyttene våre også skal ha medlemskapet sitt i Troms Turlag og ikke som dagen praksis tilsier i DNT Oslo og

omegn. Dette er en ordning initiert på 1970-tallet da turistene var få og stedene de besøkte stort sett befant seg i fjellområdene i sør. Nå er situasjonen en helt annen. Nord-Norge med midnattssol og hvite korallstrender, nordlys og spektakulære fjell som stuper i sjøen, byr på opplevelser som fjellområdene lenger sør i landet eller i resten av Europa ikke kan tilby. Flommen av bilder fra sånne steder på sosiale media vitner om at dette ikke lenger er en godt bevart hemmelighet, men reisemål «alle» vil besøke.

Alle utlendinger som tegner medlemskap i DNT på nettet blir automatisk medlem av DNT Oslo og omegn. For dem er det neppe viktig om medlemskapet deres registreres i Oslo eller i lokalforeningen som eier og drifter hyttene de skal besøke. Men for den lokale foreningen betyr det mye. Medlemskapet gir inntekter og økt stemmetall når saker skal avgjøres på landsmøtet.

Begge deler er av stor betydning for mindre foreninger i nord som bærer kostnadene med økt besøk på sine hytter og ofte sliter med å få gjennomslag for sine synspunkter i møte med de store foreningene lenger sør i landet.

Så langt har det vært lite gehør å få rundt forslaget vårt om å endre den gamle ordningen. På landsmøtet i juni i år foreslo vi at spørsmålet om medlemskapstilhørighet skulle sendes på høring til alle 56 foreninger i DNT før saken legges fram for landsmøtet. Da var vi for få og mange var for dårlig informert om saken, så vi nådde ikke fram. Men vi gir oss ikke og skal jobbe målrettet fram mot neste landsmøte i 2027. «We'll be back!»

Av Kjersti Bakken, Styreleder

Fra redaksjonen

Av Ellen Marie Ingulfsvann

Vi har en lang tradisjon med friluftsliv i Norge.

På nettsida til «Naturliv» av André Horgen ved Høgskolen i Trøndelag (HiT), fant jeg ei lang liste med begivenheter og milepeler i den norske friluftsliv-historia fra år 0 til 2006. Et par tre av punktene er blant annet at DNT ble stiftet i 1868 med 223 medlemmer. Norsk Tindeklubb ble etablert i 1908 og i 1962 blir Rondane den første nasjonalparken som opprettes.

I 1972 blir friluftslivet definert av det offentlige for første gang: «Friluftsliv er opphold og fysisk aktivitet i fritiden, med sikte på naturopplevelse og miljøforandring».

Fra boka «Friluftsliv – en dannelsesreise» av Nils Fårlund (Ljå Forlag) finner jeg et sitat av Carl Wilhelm Rubenson, 1914 som var med å etablere Norsk Tindeklubb i 1908.

«I ethvert normalt menneske er der en dyp trang til å føle samhørigheten med naturen, overbevise sig om, at hans sind eier røtter, som endnu ikke har tapt sit tak i jorden. Det er denne trang som driver os byfolk ut til havet, ind i skogene, op paa fjeldet.»

I 2026 vil fortsatt ut og opp på fjellet for å røre oss, oppleve, nyte og finne roen. Men vi har også kanskje et like stort behov for å dele opplevelsene våre på sosiale medier, blogger eller ved å skrive bøker. Vi krysser av på bucket-listene våre og inspireres av andres turer. Mange drømmer kanskje også om å komme først, raskest, oftest, høyest, lengst eller mest spektakulært. Det er bare å

nevne Kristin Harila som profesjonell eventyrer og raskeste fjellklatrer og Karen Kylløsø som den yngste alene til Sydpolen.

Alt er innenfor definisjonen av friluftsliv og det tradisjonelle friluftslivet står seg fortsatt.

Aktiviteten i Turlaget i 2025 har vært høy, med turer, dugnader, oppgraderinger og vedlikehold på hyttene og medlemsmøter. Det har blant annet vært musikk-festival på Golda og gourmettur på Jubileumshytta. Karibu er straks ferdigstilt etter enorm dugnadsinnsats. I dette nummeret av Fjellvåken får vi en beretninger fra Sørøya på langs, en trugetur, en bretur, friluftsliv og psykisk helse og oppsetting av hundebur på hyttene. Redaksjonen ved Nina har hatt en avskjedsprat med tilsynene Sonja og Arne Steinar og Grethe og Bjørn. De har sannelig tjent Troms Turlag og praktisert friluftslivet.

Til slutt et par vers fra diktet «På viddene» av Henrik Ibsen fra 1859. Han var visstnok den første som brukte ordet «friluftsliv» i sin diktning.

*I den øde Sæterstue
Al min rige Fangst jeg sanker;
Der er Krak og der er Grue,
Friluftsliv for mine Tanker*

*Nu er jeg staalsat, jeg følger det Bud,
Der byder i Høiden at vandre!,
Mit Lavlandsliv har jeg levet ud;
Heroppe paa Vidden er Frihed og Gud,
Dernede famler de Andre*

God lesing og ha et supert friluftsliv!

Goldafestivalen 2025

Etter suksessen med fjorårets Goldafest, dristet vi oss til å utvide med en ekstra konsertkveld. Vi inviterte dermed til «Goldafestivalen 2025» fra fredag 15. til søndag 17. august på Goldahyttene i Storfjord kommune, like ved Treriksrøysa der Norge, Sverige og Finland møtes.

Spenningen var stor da festivalhelga nærmet seg. Meteorologene endret stadig værmeldingen, og den ble bare våtere og villere. Vi håpet i det lengste at styrtregnet ikke skulle nå helt inn i grensetraktene, men akk, slik ble det ikke. Himmels sluser åpnet seg, og enkelte fikk seg en vedvarende dusj mens de etablerte teltleir.

Fredagens konsertopplevelse måtte utsettes en time, slik at vi fikk tørket de sist ankomne festivaldeltakerne. Når alle hadde fått varmen i seg, dro husbandet, bestående av Ulla Blixgård, Wanja Kvalnes, Vegard Marvik, Øystein Bolstad og Amund Bellika, i gang en totimers konsert med innslag av kjente slagere fra 60-, 70- og 80-tallet. Deriblant Simon & Garfunkel, Beatles, irske tradisjonsviser og diverse allsang.

Regnet la et rytmisk bakteppe på konserten, men hindret ikke at stemningen steg helt oppunder presenningen som skjermet publikum. Vi så bare store smil blant de framførte, som var spredt utover på benker laget av planker oppå vedsekker fra sjåen.

Det fortsatte å tromme på teltduken hele natta, men det lysnet så smått lørdag formiddag. Vi la i vei de tre kilometerne mot Treriksrøysa for å gi de sist ankomne festivaldeltakerne, samt turister med Mallabåten, en flott intimkonsert ved Treriksrøysa. «Viser ved røysa» kalte vi denne. Her var det Wanja og Vegar som framførte noen av Liv Saltnes sine dikt,

Martin (Goldafestivalsjef) og Wanja (Goldafestivalmusiker og del av husbandet) Kvalnes. Foto: Lin E. Olsen.

Årets hovedartist Daniel Wiklunds kvartett, bestående av Daniel, Øystein Fredriksen, Johannes Parbring og Samuel Lundström. Foto: Martin Kvalnes.

tonesatt av Wanja. Kjente og kjære viser fra den nordnorske viseskatten ble også framført, med vinden som akkompagnement.

På hjemvei fra røysa lettet været og sola kom fram. Da vi nådde tilbake til Goldahyttene bestemte musikerne seg for å gjenta konserten til de som ikke var til stede ved røysa. Nå sluttet også pianist Øystein Bolstad og bassist Amund Bellika seg til ensemblet. Denne spontane konserten satte stemningen for resten av lørdagen.

Folk koste seg rundt om på hyttetunet

**Anne Gro Gaup og Gro Reppen med joik og poesi.
Foto: Lin E. Olsen.**

**Øystein Bolstad og Thomas «Sinatra» Blickfeldt.
Foto: Martin Kvalnes.**

noen timer, før kveldens konsert startet med presentasjon av alle frivillige og historien om festivalens tilblivelse. Friluftslivets år 2025 ble også markert, og Forum for natur og friluftsliv Troms samt Troms Fylkeskommune ble behørig takket for støtte til festivalen.

Vi ble så introdusert for fjelljazz med pianist Øystein Bolstad. Han holdt en imponerende konsert der kjente standardlåter ble gitt en nydelig innpakning i arrangementer som kledde omgivelsene og årstiden. I siste halvdel av konserten fikk han besøk av bassist Amund, som utvidet det kunstneriske uttrykket. Alt i alt en flott opplevelse og en herlig start på lørdagens program.

Øystein ble sittende ved pianoet da Thomas «Sinatra» Blickfeldt inntok scenen med sin dype og klangfulle røst. Flere av de kjente låtene til Sinatra ble tolket på en fremragende måte. Til slutt fremførte Thomas og Vegard låter av mer moderne karakter.

Deretter ble det et lite scenskifte, før joik og poesi inntok scenen. Gro Reppen startet ut med å lese dikt fra sin egen nyutgitte diktsamling. Hun har skrevet om livets turbulens på godt og vondt, på en naken og sterk måte. Anne Gro Gaup framførte gripende joik, som forsterket stemningen i lyrikken. Hun berørte publikum langt inn i sjela, og det var flere som ble grepet av framførelsen. Lyrikken og joiken utfylte hverandre, og det eneste som kunne høres var vinden som suste i tretoppene.

Før kveldens hovedartist kom på scenen, var det urframføring av en selvkomponert hyllest til Goldafestivalen. Komposisjonen var ført i pennen av Wanja etter inspirasjon fra fjorårets Goldafest. Goldafesten 2024 var et prøveprosjekt for å se om det var mulig å få til et slikt arrangement, langt til fjells og langt fra nærmeste bilvei. Publikum fikk utdelt tekst og ble invitert til å stemme i.

Programmet for helga var variert, og

Minikonsert ved Treriksrøysa ved Wanja Kvalnes og Vegard Marvik. Foto: Arnulf Sørum

hovedartisten var Daniel Wiklunds kuartett. Den besto i tillegg av Øystein Fredriksen, Johannes Parbring og Samuel Lundström. De framførte tradisjonsmusikk fra Tornedalen, bestående av «smattrande polkor och slingrande valser», litt finsk tango, årstidsspeilinger på Nordreisdialekt, nåtidens viser hentet fra naturromantikken og kjærlighetens uransakelige veier. Samt en nyfrisert kontrabassist med vesterbottnisk glimt i øyet. Vi var utrolig takknemlige for at de ville komme og spille for oss på Golda, og Daniel uttalte før festivalen at «här känner vi oss hemma, med jord under fötterna från våra tre länders folk och gemensamma kultur.» Publikum lot seg rive med, både med allsang, på danseplattan og med trampeklapp.

Etter pausen inntok husbandet scenen og jammet oss inn i natten. Undervegs stemte også Daniel med på fele, Samuel heiv seg med på trekkspill og Anne Gro sto for vokalene på «Rumba med Gunn».

Goldafestivalen 2025 ble alt vi hadde drømt om, og enda litt til! FOR ei helg, FOR noen musikere og opptredener - og FOR

Stemningsfullt i teltleiren Foto Monica Mikalsen.

noen festivaldeltakere som trossa styrtregn og vind. Nå gjenstår bare evaluering før planleggingen av Goldafestivalen 2026 kan starte.

Takk til alle som har bidratt til å gjøre denne helga mulig, uten de frivillige som har stått for planlegging, logistikk, transport, bæring og trilling av utstyr og instrumenter de seks kilometerne inn til hytta, rigging og matlaging, rydding og oppskvær, hadde det ikke vært mulig.

En stor takk går også til Forum for natur og friluftsliv Troms og Troms Fylkeskommune for støtte til festivalen!

Goldafestivalen 2026 arrangeres helga 14.-16. august, velkommen!

Skrevet av Lin E. Olsen, Martin og Wanja Kvalnes.

Glade teltere Foto Monica Mikalsen.

Endelig varmet sola publikum.
Foto: Arnulf Sørum.

Johannes Parbring med kontrabassen på ryggen.
Foto: Lin E. Olsen.

TROMS fylkeskommune
ROMSSA fylkkasuožkan

Sørøya på langs

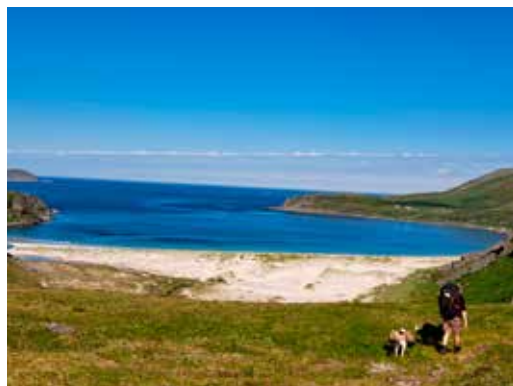
– Et møte med vill, karrig nordnorsk kystnatur
og med hyggelige åpne mennesker

For hva skal en si om vår start på turen som vi lenge har tenkt på, drømt om, og planlagt? Bodil og jeg hadde akkurat forlatt ferga i Hasvik, sør på Sørøya og vandret langs veien for å finne teltplass. Vi gikk ikke langt før vi ble nådd igjen av en sykelist som sa omtrent slik «Jeg ser at dere leter etter teltplass. Kan dere ikke overnatte hos oss, vi har fire soverom og setter pris på en prat». En god prat og god søvn satte standarden for vår sommertur.

Vi som går turen er kona mi, Bodil og jeg, Egil, samt våre to kløvhunder, huskyene Pastor og Raipas. Vi tobeinte har vært pensjonister i flere år, men regner med at formen er god nok til å gjennomføre turen, ikke minst fordi hundene våre bærer en god del av lasset.

Når jeg skriver dette er jeg ikke helt enig med meg selv om jeg bør skrive om en kysttur i en vill og fantastisk natur, og ikke minst, om et spennende og godt møte med hyggelige og åpne mennesker som ikke er merket av masseturismens uheldige bivirkninger. Da tenker jeg selvfølgelig på masseturismens minussider som beskrives fra Lofoten og andre utsatte steder.

Vi var forberedte på at turen ville bli utfordrende og lang nok for to gamlinger. Derfor kuttet vi starten av DNT-løypa. Fra Hasvik kostet vi på oss bilskyss opp til stedet hvor løypa krysser veien til Dønnesfjord. Eller riktigere, der vi trodde løypa krysser veien. Løypa er ganske ny, og sjåføren kjente heller ikke til stedet for stiens veikryssing. Vi så etter rød-merking, noe vi fant ved en plass

Finvika med storhavet som nabo.

Siste etappe mot Tharalsen.

Skal undre på hvilken raring(er) det er på andre sida av gjæret.

Steinras ved Langstrand.

for utkjøring og mulighet for å snu bilen på den smale grusveien.

Vi betalte for skysssen, spente kløvveskene på hundene og sekkene på oss selv, og vandret av gårde. Etter en knapp times marsj ante vi uråd, både fordi havtåka lå tett og de røde merkene ble borte for oss. Klokket 13 slo vi opp teltet, tjoret hundene og tok «kveld». Vind fra vest ristet kraftig i vårt superlette telt, så vi sikret teltet med steiner over alle plugger og fylte tida med lesestoff, sjakk og middagskvil både før og etter middag.

På morgenen dagen etter hadde tåka letnet, og ved hjelp av gps fant vi den rette ruta, som var merket med turistforeningas T-er. Resten av turen gikk uten utfordringer med navigering. Den gnagende vinden fra vest fulgte oss på første halvdel av turen. Heldigvis og tilfeldigvis hadde vi valgt å gå i samme retning som vinden blåste. Stien buktet seg både sidelengs og vertikalt fra havnivå til høgder på 400 – 500 meter. Fantastisk utsikt over fjell, fjorder, bebyggelser med noen få hus og ikke minst storhavet.

På nett leste jeg at det er studenter fra UIT, avdeling Alta, som har merket DNT-ruta. Jeg ser for meg et stort arbeid både på campus og ute i felt. Jobben med å skaffe oversikt, finne gamle traseer, samt lage nye i et karrig terreng, må ha vært utfordrende. Vardene var imponerende godt plassert, og terrenget rundt viste nesten ikke spor etter det omfattende arbeidet.

På fjerde dag kom vi ned på en vei som krysser øya. En smal grusvei slik jeg kjenner det fra min barndom. Løypa følger veien fram til bunnen av Langstrandfjorden. Her hadde det gått et steinras som sperrer veien for all motorferdsel. Steinblokker på flere tonn lå utover veien, som delvis var blitt knust. En utfordring for oss med sekk, og hundene med kløvvesker måtte hjelpes.

I Finvika gikk vi gjennom et større område med den kritthvite sanden som Sørøya er kjent for. Vakker, finkornet og ikke spesielt

lett å gå i. Fra Finvika går det vei over til Akkarfjord som viste seg å ha hurtigbåtkai, butikker, rockefestival, kameler, griser og geiter i hagene, samt sauer i gatene. Herlig.

Da vi nådde fram til veien ved Finfjorden, kom en bil som stoppet noen meter foran oss. Sjøføren, en voksen dame, kom ut og tilbød oss å ta sekkene våre til Akkarfjord. Vi takket ja selv om sekkene var overkommelige. Så fikk vi både en hyggelig og interessant prat med de to i bilen, hvor passasjerer var mor Petra på 93 år. Vi var spente på hvordan skolegangen ble gjennomført for barna som bodde avsides på øya, og Petra fortalte at dattera ble sendt til skolen på Langstrand, der ungene bodde på internatet fire uker om gangen. Så ble elever i småskolen hentet med båt og bodde fire uker hjemme mens storskolen hadde skole.

Vel fremme ved kaia i Akkarvik var både folk og hunder slitne, men vi kunne ikke reise herfra uten å ta med oss den nordligste etappen ut til fyret på Tarhalsen, som var på vel en mil hver vei. På veien ut passerte vi Kjøttvikvarden på en avstand på knapt en kilometer. Et landemerke, som er 12,5 meter høgt og er bygd av vestlendinger i 1853, leser jeg på nett.

Turen fram mot Tarhalsen var en behagelig vandring i tilnærmet flatt vidde-terreng. De to-tre siste kilometerne til øyas nordligste punkt var alt annet enn behagelig og flatt. Stupbratte sider, stiger og rekkverk, opp og ned. Nesten ned i sjøen og opp igjen. Gang på gang. Vi ville aldri ha kommet ut til fyret uten det store arbeidet med sikring og fremkommelighet som er gjort.

Ytterst ute står fyrlykta, og jeg undres på hvordan fyret fungerte uten elektrisitet. På nett fant jeg svaret. De gamle fyrlyktene var gassfyrt. De ble tente på høsten når kveldene ble mørke, og lyktene lyste til gassen var brukt opp mot våren.

På mange måter ble turen til Tarhalsen turens høgdepunkt. Kanskje fordi fyret var

Sørøya+på+langs-DNT- merking.

så tungt tilgjengelig og var turens endelige mål. Det hele toppet seg da vi oppdaget ryggen på en diger hval som blåste vannsøyle og «vandret» like utenfor oss like ved land.

Sørøya på langs ble en lang tur i et eventyrlig landskap. Men kanskje vil vi huske aller mest alle de gode samtalene og kulturen vi møtte. Stolte historier om livet på øya både i nåtid og fortid. Ikke minst fra 93 år gamle Petra som fortalte om smerten med å sende barn, før fylte 7 år til skole og internat. Det var årsaken til at de fikk bare to barn, sa hun.

Og egentlig er ikke Sørøya så forblåst og karrig som en tenker seg en øy som ligger langt mot nord med storhavet som nærmeste nabo. Vi var vitne til et rikt fugleliv og så et mangfold av ulike planter.

Til slutt oppfordrer jeg eventuelle lesere til å krysse finger og tær, og be til alle guder, om at Sørøya skal regulere turismen på en slik måte at øya kan bevare sin egenart.

Tekst: Egil Ravnå Foto: Egil Ravnå og Bodil Bråstad

Vårsol i grenselandet

Av Finn Jürgens

Det er blitt midten av april og de lange, lyse dagene er på vei tilbake nordover. Dagens første kaffekopp nytes i morgensola på verandaen (vel å merke med flere lag med stillongs, dunjakke, lue, fingervanter og støvler – temperaturen er tross alt fortsatt godt under 0°). Men selv om det er kaldt, er det åpenbart at denne dagen ikke kan tilbringes innendørs. Det er en av disse dagene der himmelen er strålende asur-blå, der skyene holder seg langt borte, og der Yr.no med glede kan melde at det forblir slik helt til kvelden. Da er det bare å raske sammen utstyret og dra av gårde! Men hvor hen? Som ny-tilflyttet Kirkenesværing har jeg ennå ikke rukket å bli kjent med området. Men jeg har allerede hørt mye om Pasvik nasjonalpark – berømt for det fantastiske åpne landskapet, urskogen og de tallrike bjørnene. På leting etter truger, staver, sekk, termos, ting og tang rusler jeg nynnende gjennom huset: «Bjørnen sover, bjørnen sover i sitt lune hi. Den er ikke farlig, bare man går varlig, lalalala...». Vi får håpe at det stemmer.

En liten stund senere ligger alt i bagsjerommet, mobilen med musikk er kobla til bilens lydanlegg og turgåeren har vært på do en siste gang. I mellomtiden har også planen for turen utformet seg i hodet. Startpunktet er Langvasseid/Langfjordeid, som ligger, som navnet tilsier, ved Langfjorden. Det er cirka en halvtimes kjøring fra Kirkenes. Der er vi egentlig ennå ikke inne i Pasvik nasjonalpark, skrapper heller bare litt i utkanten av parken. Det er dog nok ikke så dumt å starte den første turen nærmere sivilisasjonen; nasjonalpark-eventyret kan vente til senere. Og naturen

Sesongens første knopp.

er sikkert også flott her!

I eidet er det en parkeringsplass og på ut.no ser man at sommerfotturen til Storsteinshytta starter derfra. Storsteinshytta er satt som mål for dagen, men siden veien som kjent tar lenger tid om vinteren er det ikke sikkert dette målet blir nådd. Det spiller uansett ingen rolle – det viktigste i dag er å være ute, nyte sol og frisk luft og finne roen i naturen. Dette har for øvrig påvirket valget av framkomstmiddelet. For selv om det står flere par ski i boden, ble det bevisst valgt truger til denne turen. Noen bruker truger kanskje bare for den slitsomme veien til hytta eller for å stavre seg opp den hyttenære haugen med deking. Men muligens er trugene litt undervurdert som turutstyr. De er enkle å ta med og på, og, ikke minst, trenger man ikke å

bekymre seg over all slags teknikker. Man bare setter dem på og kan starte å gå.

Det første stykket fra parkeringa går på asfaltert, om enn snødekt, vei. Man følger den helt til en liten gård. Derfra går det en sti nokså bratt oppover gjennom bjørkeskog. Stien har blitt preparert av flere snøskutere som hadde kjørt der før. Snøskutere i naturen er nok ikke likt av alle. Og det er helt klart noen poenger som forstyrrende lyder og eksos. Men samtidig legger man gjennom skuterløyper også til rette for andre friluftsfolk, spesielt de som er til fots. På grunn av skuterne blir snøen i løypene nokså hard og egner seg dermed ypperlig til å gå på.

Istedenfor å måtte kave seg gjennom kne-dyp snø (som er veldig vanskelig å komme seg ut fra med truger) er gåing i skuterløypene veldig lettvent. I tillegg til det gir det å gå på løypene en viss trygghet. Så lenge man holder seg på løypa kan man ikke gå seg vill, og det er alltid en sjanse for at folk kjører forbi og kan hjelpe deg i et nødstilfelle. På samme tid er løypene sjeldent så fulle at man er i veien for noen. Og hvis man likevel møter noen på en skuter, da er det bare å stille seg i kanten av løypa til de har kjørt forbi. De fleste stopper uansett gjerne for en liten prat – små samtaler om «hvor fra» og «hvor hen» foregår også på tvers av framkomstmiddelgrupper.

Men nå tilbake til turen. Steg for steg skritter jeg oppover bakken. Underveis blir det flere fotostopp. Sesongens første, lodne knopper må holdes fast på et bilde. Etter en stund er toppen endelig nådd. Terrenget flater seg ut og på kanten av innsjøen som ligger foran renner det ut en bekk som etter hvert forsvinner under snødekket igjen. Tydeligvis er snøen begynt å smelte noe. Med ett dykker usikkerheten opp: Mon tro isen på innsjøen holder? Visst nok går det skuterspor der. Men hvor ferske er de? Kanskje holder isen meg ikke lenger? Siden det er den første sesongen her i området bestemmer jeg meg for å ikke ta for store

Ruta fører langs snødekte fjell og furuer.

Utsikt under lunsjpausen mot fjellene i Russland.

sjanser. Istedenfor å ta den flate, godt preparerte veien over isen sliter jeg meg gjennom den ulendte skogen ved siden av innsjøen. Snøen ligger så løst at jeg synker dypt, tross truger. Og det å løfte opp truger med massevis av snø på er jammen meg ikke lett. Sakte, sakte går det framover. Plutselig høres during av en snøskuter som kommer nærmere. På isen. Tydeligvis er den mer enn tykk nok. Utslitt står jeg der midt i skogen, mens skuteren suser forbi på flatt terreng. Etter denne opplevelsen er jeg ikke lenger redd for isen og ved neste anledning er det ned på skutersporet igjen. Derfra går turen mye lettere – akkurat som håpet. Roen senker seg over kroppen mens føttene nesten automatisk tar et skritt etter det andre. Nå er det tid til å se etter dyrespor i snøen, beundre de fine snøformasjonene på trærne og glede seg over sola som glitrer på snøen.

Flott natur hele veien.

En liten bru over bekken etter bakken.

Dette er virkelig nord-norsk vår (noen vil kalle det vinter) på sitt beste!

Timene går og etter hvert begynner magen å melde fra seg. En kort sjekk på kartet, både fysisk og digitalt, viser at Storsteinshytta fremdeles er langt borte. Da blir vel ikke det dagens mål. I stedet for inntas lunsjen på kanten av et fjellplatå med nydelig utsikt over landskapet. I horisonten ser man fjell som etter en sjekk på kartet viser seg å ligge i Russland. Når man snur hodet ser man mot andre fjell som ligger i Finland. Og så sitter man selv i Norge. Tenk å være så nært grensene, men samtidig i et helhetlig landskap uten naturlige skillelinjer. Grensene gir ikke noe mening fra naturen sitt perspektiv. Naturen fortsetter i alle retninger og furuene vokser uten å bry seg

om de kunstige linjene som deler skogen og fjellene i tre. Her på dette lille fjellplatået blir man bevisst hvor nært landegrensene man er, og dermed også storpolitikken. Samtidig innser man hvor menneskeskapt alt dette er, og at det er ingenting i naturen selv som tilsier den anspenne situasjonen i grenselandet.

Etter en lang pause med refleksjoner over natur og maktspeilet i grenseområdet, er det tid for tilbaketuren. En liten stund følger jeg en skuterløype som forløper parallelt den jeg kom på før jeg til slutt møter den første løypa igjen. En stor del av ruta er kvistet, men også på de ukvistete delene er sporene såpass tydelig at det er umulig å miste veien. Mot ettermiddagen dukker skråninga med bekken opp i synsfeltet igjen, og det går nedover den siste bakken. Trugene holder fast i snøen. Nede ved gården tar jeg av meg trugene, henger dem på sekken og rusler det siste stykket på snødekt asfalt tilbake til bilen. Dette var en nydelig tur i et storslått vinterlandskap i grenselandet. Neste gang blir det nasjonalparken!

Har du også lyst til å prøve deg på en trugetur? Det er en veldig fin mulighet til å fortsette med foturlivet om vinteren. Dessuten er det en god anledning til å ta med venner som kanskje ikke er født med ski på beina. På de aller fleste turbutikker finnes det et utvalg av truger. Det kan lønne seg å velge noen med et godt festesystem og gode hengsler som gjør at man har bevegelsesfrirom, samtidig som foten sitter fast. I tillegg til det er staver og gamasjer nyttig å ha med. Siden det ikke er nødvendig å kjøpe alt nytt med det samme, kan man gjerne leie/låne utstyret. I Tromsø tilbyr både *Tromsø Outdoor* og *Bua* truger. Da er det bare å leie i vei og starte turen på Tromsøya (blant turistene), på Kvaløya eller kanskje til og med i Pasvik. God trugetur!

Grenseløs turisme eller dugnadsturisme?

Fra mange steder i nord er det stadig flere som hever stemmen og sier at nok er nok, vi tåler ikke flere turister. Fra Lofotposten refereres innlegg fra fortvilede enkeltpersoner som ønsker et regelverk som forhindrer at utenlandske turoperatører stikker av med profitten, mens de lokale sitter igjen med nedslitt natur og søppel. De ønsker revisjon av allemannsretten, og grenser for hvor turister kan ferdes. I mellomtiden ser noen seg nødt til å stenge turlagshytter som er særlig belastet. (Nordlys pluss 21.8.2025)

I nordnorsk debatt skriver forskere at «Prinsippet om at forurenser betaler tilsier at næringen må betale kostnadene knyttet til naturrestaurering, infrastrukturiltak og offentlige tjenester. Bedre regulering av reiselivet vil bidra til at natur og lokalsamfunn ikke bærer kostnadene av turismen alene og sikre ivaretagelse av både natur og lokale innbyggere. Bare da kan vi snakke om ekte bærekraft.» (Nordnorsk debatt 3.4.2025)

Rana blad forteller derimot om et nytt fenomen: dugnadsturisme. Træna 365 inviterte til en uke med internasjonal dugnadsturisme. «Over 100 søkere meldte sin interesse, og 12 deltakere fra USA, Canada,

Storbritannia, Sveits, Tyskland, Sverige og Norge ble valgt ut. De var fra 25 til 60 år gamle. Sammen med lokalbefolkningen arbeidet de med naturforvaltning, strandrydding og vedlikehold av stier i den sårbare naturen på Sanna.» (Rana blad 10.9.2025)

Kanskje dette er en vei å gå for nordnorske turlag? Inviter på nettsiden vår til 3-5 dagers hytteopphold med dugnadsinnsats for en eksklusiv gruppe på 6-8-10, som gjennom å tegne medlemskap i foreningen får en unik mulighet til å bli kjent med turlagskulturen innenfra. Få nødvendig opplæring i arbeidet som skal utføres, innsikt i frivilligheten, allemannsretten og det tillits- og dugnadsbaserte hyttesystemet vårt og få kjenne på kroppen gleden ved å bidra på dugnad. Få oppleve fellesskapet, lage og nyte gode måltider og bli gode ambassadører for norsk friluftsliv og turlagsliv i sine hjemland. På litt lengre sikt kan dette gi opplevelser og skape gode holdninger som både det nordnorske friluftslivet og de utenlandske gjestene kan dra nytte av.

Av Kjersti Bakken

Bli med på fellestur med Troms Turlag!

Fellesturer er en sosial, tilrettelagt og trygg måte å komme seg ut på. Mange drømmer om å gå tur i fjellet, men flere er usikre på om de tør å sette avgårde på egenhånd. Da er en fellestur med Troms Turlag løsningen.

Påmelding og beskrivelse av turene våre finner du på <https://www.dnt.no/dnt-der-du-er/troms-turlag/lokale-turer-og-aktiviteter/>.

Her finner du turer arrangert av alle de ulike turgruppene våre (DNT vandring – turer for voksne, Barnas Turlag, DNT ung, Fjellsportgruppa og DNT senior) og av lokalagene våre (Balsfjord og Omegn Turlag, Senja Turlag og Nord-Troms Turlag).

Viktige opplysninger for deltakere på Troms turlags turer:

- ◊ Som deltaker plikter du å lese turbeskrivelsen grundig og vurdere om du er fysisk/psykisk i stand til å delta på turen, og hvorvidt du ar utstyr som turen krever. Er du i tvil, drøfter du det med kontaktpersonen for turen.
- ◊ Turleder plikter før avgang å vurdere om deltakerne er i stand til å gjennomføre turen på ønsket måte. Dersom deltakeren ikke tilfredsstillter de fysiske/psykiske krav som stilles eller møter med mangelfullt utstyr for å gjennomføre turen, kan hen nektes å delta eller utelukkes fra resten av turen. Deltakere som må bryte turen, må bekoste hjemreisen selv.
- ◊ Deltakere forplikter seg til å følge turleders anvisninger. Turer «på egen hånd», deltakere som går i forveien/velger å følge andre ruter skal ikke forekomme, med mindre det er avtalt med turleder.
- ◊ Deltakere har plikt til å ta vare på seg selv.

- ◇ Troms Turlag understreker at deltakelse ved lagets arrangementer skjer på deltakernes eget ansvar. Troms Turlag har ikke juridisk ansvar for økonomiske følger av mulige uhell/skader som måtte inntreffe under gjennomføring av arrangementer. Deltakerne oppfordres til å tegne egen reise- og ulykkesforsikring.
- ◇ Turlederne har gode kunnskaper i bruk av kart og kompass og vil i tillegg på de fleste turene benytte seg av GPS hvis nødvendig. Deltakerne oppfordres til å selv bruke kart og kompass aktivt.

- ◇ Mobiltelefondekningen i våre turområder er delvis svært dårlig. Deltakere kan ikke forvente å oppnå mobilkontakt underveis på turene.

Hvor krevende er turen?

Vi definerer vanskelighetsgraden av turene etter den nasjonale merkenormen, merkehandboka.no

---

Tekst og foto: Connie Lindén

Fotturer, skiturer og toppturer

Enkel

Lette dagsturer på merkede ruter, eller arrangementer for alle.

Middels

Dagsturer/dagsetapper på inntil 15 km, for det meste på merkede ruter. Passer for deg som er vant til å gå med sekk og er i normalt god form.

Krevende

Dagsetapper på inntil ca. 25 km, delvis utenom merkede løyper. Passer for deg som er i god form og har noe fjellerfaring.

Ekstra krevende

Dagsetapper på mer enn ca. 25 km, ofte utenom merkede ruter. Passer for deg som er i svært god form og har god fjellerfaring.

Utklipp fra <https://www.dnt.no/aktiviteter/organiserte-turer/gradering/>

Et halvt liv som tilsyn i Troms turlag

Av Nina B. Cheetham

Vi trodde aldri det skulle skje. Du vet, når noe er slutt etter at det har pågått så lenge at det synes som at det skal vare «for bestandig». Tiden er imidlertid kommet for at to av Troms turlags lengst sittende tilsynspar takker for seg. Da jeg ankom turlagskontoret denne mandagen ble jeg møtt av alltid smilende og imøtekommende Lin. Vi snakket litt om årsaken til møtet jeg skulle ha med de fire ildsjelene. Det var ikke tvil om at vi begge var berørt av at denne epoken nå er over.

De to parene, herr og fru Jubileumshytta og herr og fru Nye Dividalshytta, henholdsvis Sonja Lindrupsen og Arne Steinar Mikalsen og Grethe Lilleeng og Bjørn Skjold Jensen har nå bedt om avløsning. Sonja og Arne Steinar har vært tilsyn i utrolige 30 år, først på Trollvassbu, senere Vuomahytta, og til slutt på Jubileumshytta siden den ble oppført i 2007. Etter å ha gjort gode tilsynsjobber tidligere, ble de nærmest «head-hunted» til å ta ansvar for Jubileumshytta!

Grethe og Bjørn har sørget for trivsel på Nye Dividalshytta siden 2005. I søknaden om å bli tilsyn la de frem en detaljert plan og visjon om hva de ønsket å utføre som tilsyn. Når jeg ser på lista over hva som er gjort, ser det ut som at de omtrent er i mål!

Jeg føler at de fire har ønsket oss velkommen gjennom halve mitt og min families liv som brukere av hyttene i TT, og det har de faktisk.

Jeg har invitert alle fire til en prat på turlagskontoret. Jeg er jo nysgjerrig på hvil-

Grethe og Bjørn på hyttetrappa. Foto: Karin Ytterstad.

ken motivasjon og drivkraft som har drevet dem i alle disse årene. Og har det vært mye arbeid? Praten sitter løst og først og fremst er interesse for friluftsliv og tur- glede en inngangsport. Erfaringer med å ha deltatt i dugnader gjennom skole og fritidsaktiviteter med egne barn gjorde også veien lett til fellesskapet i Troms turlag. Når livet tok nye vendinger, ble ønsket om å bidra til fellesskapet en ny mulighet. Heldigvis for oss alle ble Troms turlag vinneren!

Det er tydeligvis ikke vanskelig å finne motivasjon for dette engasjementet. Å se turglade mennesker åpne døra på hytta og glede seg over hvor fint det er, å lese begeistrede innlegg i hyttebøkene samt et fantastisk vennskap med andre tillitsvalgte i turlaget har vært motivasjon god nok. Alle fire beskriver en uforbeholden glede over å kunne bidra til fellesskapet på denne måten.

Det er en hobby med mening! Støtte og alltid god hjelp fra kontoret har også hatt stor betydning.

Som tilsyn har de har følt et stort ansvar for å holde hyttene i god stand, men betyr at man aldri må se på hytta som «sin egen». Drivkraften har nettopp vært samholdet i turlaget og at alle skal kunne besøke velholdte og koselige hytter. Bjørn forteller med et smil om en tidligere intern konkurranse med Gappohytta om å få flest besøkende på «sin hytte». Nedgangen av besøkende i koronaåret var ikke noe artig.

Men har det vært mye arbeid? Spørsmålet henger litt i lufta før svaret kommer. Ja og nei, det er selvsagt jobber som må gjøres og faste besøk som må gjennomføres. Man bør være litt «hendt» og like å ta i et tak når man tar på seg jobben som tilsyn. Ikke alle jobber er like fristende. Dotømming står ikke veldig høyt på lista, men det må også gjøres. Det hender også at man må påpeke regler som må følges og sørge for at gjester skriver seg inn.

Likevel fremheves dugnader og arbeidsøkter som hyggelige og sosiale, vennskap pleies og det er en felles glede ved å se resultater av vedlikehold og forbedringer. Det årlige tilsynsmøtet er et høydepunkt der man treffer venner med samme interesse. Det har også vært en fantastisk utvikling av fasiliteter på hyttene. De skal ha skikkelig servise og kjøkkenutstyr og et godt utvalg glass og dekketøy. Ting skal se ordentlig ut. Hyttene har fått uteplattinger og utemøbler, det legges til rette for opphold for barnefamilier og flere bruker hyttene til helgeopphold. Folk går til hyttene for å kose seg. Filosofien til de fire er at orden og trivsel også bidrar til at gjestene tar vare på hytta.

Vi snakker litt om hvilke typer gjester som besøker hyttene. Det har vært så mange hyggelige møter og gode samtaler i løpet av årene. De siste årene har det også vært en økning av folk som går Norge på langs. I løpet av denne tiden har det skjedd store

Sonja og Arne Steinar på Rosta.
Foto: Ellen Østgård.

Tung bør. Foto: Grethe Lilleeng.

endringer på flere områder, for eksempel i formen for kommunikasjon og økt turisme med større kommersielle grupper som besøker hyttene. Det kan skape noen utfordringer som nok må adresseres.

På en høst-tur til Nye Dividalshytta i år hadde vi med vårt barnebarn Sigve på 8 år. Grethe og Bjørn ønsket velkommen på trappa. Første gang vi traff dem var det Sigves far og brødrene de ønsket velkommen. Det er vemodig å tenke på at det er siste gangen vi treffer dem i rollen som tilsyn, men vi ser frem til å møte de fire som gjester i mange år. Det er på sin plass å takke varmt for den innsatsen de har gjort. Tusen takk!

Hvorfor er friluftsliv bra for oss?

Det var tema da Nord-Troms turlag inviterte til foredrag med folkehelseviter Gina Gjermundsen og psykolog Ingvild Råheim 29. september på Storslett. Arrangementet var i forbindelse med Friluftslivets år og Verdens dagen for psykisk helse. Sistnevnte ble markert i uke 39-42/25 og årets tema handlet om å styrke vår psykiske motstandskraft i en urolig tid. Nord-Troms turlag ønsket å fokusere på om og hvordan natur og friluftsliv kan gjøre oss mer robuste. Det var 45 deltagere som fikk høre på våre to innledere.

Nærturer gir god folkehelse

Folkehelseviter Gina Gjermundsen snakket om at bruk av naturen er helsefremmende. Jo flere friluftaktiviteter, jo bedre helse. Hun henviste til forskning og statistikk som viser at:

- ◊ Gåtur i nærheten av bolig er den mest hyppige friluftaktiviteten, dernest fottur i skog og mark.
- ◊ De fleste former for friluftsliv har gått ned de siste årene, med unntak av utendørs bading og sanking som har økt.
- ◊ Troms er fjerde sist på den fylkesvise oversikt over friluftaktivitet siste 12 måneder!

Gina er opptatt av at det ikke er toppturer, men nærturer som gir god folkehelse. Det er viktig å ha grønne områder lett tilgjengelig der vi bor.

Natur som beskyttelsesfaktor for god psykisk helse

Psykolog Ingvild Råheim snakket om at personer med psykiske problemer ikke bare er pasienter, men hele mennesker med kropp, sjel og ånd. Biologiske, psykologiske og sosiale faktorer er tett knyttet sammen og påvirker hverandre gjensidig.

Hun oppfordret oss til å se litt færre nyheter

Ingvild Råheim i aksjon

og heller ta en tur ut i naturen. Hjernen vår endres nemlig etter hva vi eksponeres for, og forskning viser at eksponering for natur gjør oss bedre i stand til å prosessere informasjon og inntrykk. Vi reduserer stress i naturen, og naturen styrker immunforsvaret.

Naturopplevelser kan bidra til:

- ◊ økt mestring
- ◊ bedre oppmerksomhet
- ◊ økt selvforståelse
- ◊ å gjøre oss mer robuste

Vi kan trygt si at naturen er en beskyttelsesfaktor for god psykisk helse!

Naturopplevelser er veldig viktige for barn og de erfaringer og aktiviteter vi deltok i som barn preger vår opplevelse av natur som voksne.

Ta et skogsbad

Avslutningsvis oppfordret Ingvild oss til å gå ut for å prøve et skogsbad. Velg et sted i naturen hvor du kjenner på jord, blad, trær, blomster og alt som er rundt deg der. Lukk øynene og lytt, lukt, smak og ta inn naturen med alle sanser.

Takk for økonomisk støtte fra Troms fylkeskommune, Gjensidigestiftelsen, Forum for natur og friluftsliv og friluftslivets år.

Tekst og foto Heidi Arnesen

Fra bardunfeste til hundepalass

Tromsø fengsel bygde 40 hundehus for Troms Turlag – vår varme takk til verkstedet som ga hunder ly og friluftslivet et løft.

For 30 år siden var det helt normalt å «stalle opp» polarhunder på bardunfeste utenfor hyttedøra. I dag kan hunder fra hele Troms legge seg lunt og godt i sine egne hus, ved våre hytter, uansett vær og vind. Det er ikke bare en praktisk forbedring – det er et sprang i holdninger, omsorg og inkludering. Og mye av æren går til verkstedavdelingen ved Tromsø fengsel, som har bygget 40 hundehus for Troms Turlag.

Denne saken er vår honnør til dem.

Den gangen vi kom til Tromsø (og hundene sov under stjernene)

Det var ikke tvil om at det var Tromsø jeg skulle til, da jeg skulle ut i verden og studere. Jeg hadde fått meg en Alaska Malamute og ho Tyra ville garantert trives bedre i Tromsø enn i Telemark. Den 8. januar 1997, to dager før det begynte å snø for alvor den store snøvinteren i Tromsø, satt jeg på flyet og gråt en skvett. Jeg hadde aldri vært nord for Oppdal, kjente ikke en sjel i hele Nord-Norge – og nede i bagasjeområdet hørte jeg Tyra ule av skrekk.

Men det gikk bra. Tromsø ble akkurat så bra som vi hadde drømt om. Jeg var vel ikke akkurat drømmestudenten, men medlemskapet i Troms Turlag fikk jeg utnyttet til fulle. Det blei enda bedre da jeg traff Inger Lise Sørbøe under en av mange luftturer på Kvaløya. Ho hadde også polarhund – Tamok – etter et år på Malangen folkehøyskole. Den gang var det ikke mange polarhundfolk i

Rostatunet Foto: Christophe Dierick

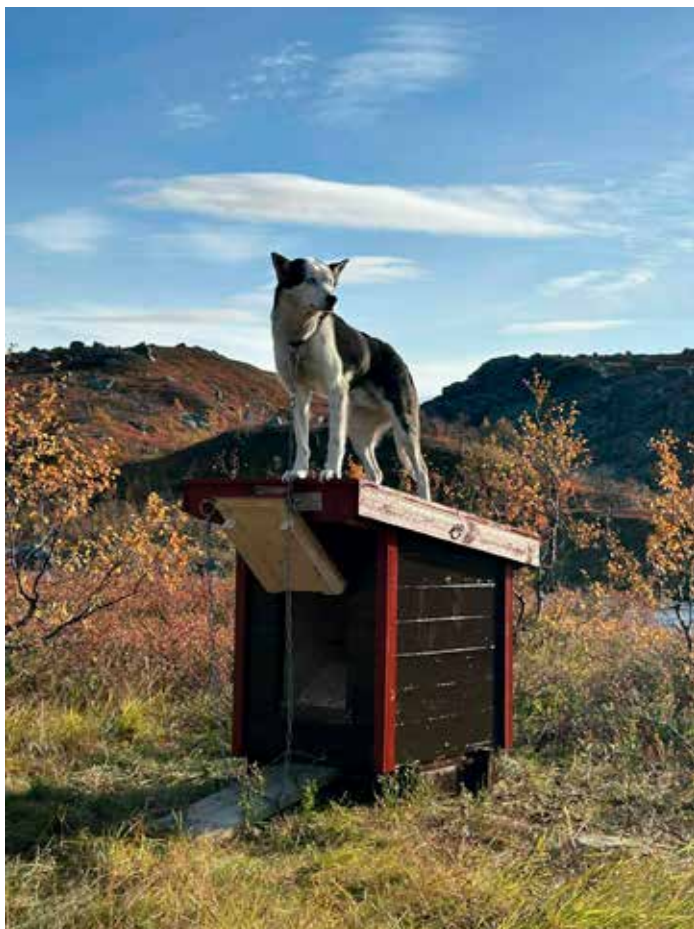
Tromsø, så det var helt naturlig å bli turvenner.

Indre Troms ble som hjemme. Vi dro på tur uansett vær. Det fine med polarhundlivet er at hundene ligger ute hele året, og den gang var «systemet» enkelt: Når vi kom fram, stallet vi dem opp på hvert sitt bardunfeste på hytta, hvor da bare krølla sæ sammen og snødde ned. Langt nok unna døra, nært nok til at vi kunne holde øye med dem. Bekymringsfritt på vår måte – men vi forsto at dette ikke var like enkelt for de med andre hunderaser.

Lite visste vi da at nesten 30 år senere, skulle hunder i Troms få sine egne små palasser – takket være et helt spesielt samarbeid.

Fra skepsis til hundehus; En liten revolusjon i den store sammenhengen

Troms Turlag har vært på en reise de siste årene. Fra en tid der hunder og hytter ikke alltid gikk hånd i hånd, til tilrettelegging med hundeannekser og hundebur i ytterganger, og nå – hundehus ved hyttene. Det kan høres lite ut, men for alle som elsker friluftsliv sammen med hund, er det stort. Det handler om dyrevelferd, trygghet, praktiske løsninger og om at flere faktisk kan komme seg på tur (ja, vi vet at mange helst vil ha lov å ta med hunden inn, men vi er ikke der ennå). Så det å få hundehus til alle hyttene våre er virkelig et stort løft, mot å tilrettelegge for at hundefolk og hundevalgerikere skal kunne utnytte medlemskapet sitt like bra.

Oppdraget som ga mening: Verkstedavdelingen ved Tromsø fengsel

Da vi i Troms Turlag besluttet å bygge hundehus til hyttene, trengte vi noen som kunne gjøre jobben skikkelig. Ikke bare pent og solid, men med forståelse for at dette var noe litt mer enn et prosjekt; det skulle stå ute, tåle uvær, og gi hunder på alle hyttene våre et lunt sted å sove, uansett årstid. Hvis man hadde en hund som helst ville være utendørs da, vel og merke.

Og noen ganger går ting på skinner og man kan lure på om det er noen som deler ut magi til folk som trenger det. For hvem kan bygge så mange hus, uten at det koster det hvite i øyet. Vi visste at Lovvika Träförädling i Nord Sverige leverte hundehus byggesett til hundekjørere, men med

Solid håndverk. Nymalt og lekker blei ho. Og vi tror den pelskledde herremannen her er kjempefornøyd med resultatet.
Foto: Christophe Dierick

transport til Tromsø, toll og lokal tilpasning til våre hyttetun, så blei dette for dyrt og ressurskrevende for oss. Men plutselig en dag forteller Arnulf Sørum, (tidligere styreleder) at han hadde truffet en fyr på ei av hyttene våre som jobba i Troms fengsel, og som mulig kunne bidra med noe for oss. Og Arnulf hadde sikra seg navn og nummer før de skiltes. Og som sagt, så gjort. Vi tok kontakt med dem og beskrev oppdraget, og det var ingen skepsis å høre i stemmen når de takka ja til å hjelpe oss. Det hadde en meningsdimensjon – vi var til en frivillig organisasjon, det ville gi økt hundevelferd, og kom til å gjøre det enda litt enklere for

Uværstur i Indre Troms

Den årlige vinterturen ble planlagt. Vi var en gjeng på seks personer som skulle ta ukesturen fra Kilpis (Finland) til Abisko (Sverige). Problemet var transport, men det løste Herold Hansen elegant. Han var ansatt i Tromsbuss, så han fikk låne en minibuss av selskapet. Han fikk en kollega til å være sjåfør for kjøring til Kilpis, og for å bringe bussen tilbake til Tromsø. Dette var i 1992. Det

ryktes om denne transporten, så en del unge politifolk spurte om å få bli med. Det var god plass så det ordnet seg. Politifolkene skulle prøve ut en ny GPS for å se om den virket i fjellet. Apparatet var en stor sak som de hadde i en pulk, dratt av en hund.

Da vi skulle dra, kom en del av våre kvinnelige deltakere som skulle være med på turen. Deltakerne var fra 50 til 65 år. Da utbrøt den ene av politifolkene: «Skal de gamle «kjærr...» damene være med?». Det skulle vise seg at de gamle var «eldst» når det gjaldt å ta seg fram i fjellet.

Startstedet for turen var som sagt Kilpis. Vi startet om kvelden 7. mars i 7 plussgrader. Meningen var at månen og nordlyset skulle gi oss vandrelys. Nordlyset brant tidlig ut, og månen så vi ikke i det hele tatt. Vi ankom Gåldahytta langt ut på kvelden. Dagen etter var Gappo målet. Ruth Hansen feiret sin 60-årsdag her. Turen gikk i plussgrader og nydelig vær. Hadde ennå plussgrader da vi ankom Rostahyttene, men derfra og turen videre hadde vi kuldegrader.

Videre skulle vi ta oss over Bossir til Dærtahyttene, og vi rastet oppe ved vanne-

Starten over Kilpisjøervi.

ne i Bossir. Da kom politiguttene, men samtidig begynte det å blåse en sterk vind fra sørøst. Politiguttene kom og gikk forbi gruppa vår som tok seg en matpause, og sa til kona: «— Vi skal fyre opp i hytta så dere får det godt og varmt». Det hørtes bra ut, men så så vi at de gikk forbi stedet der løypa går mot toppen av fjellet og gikk i retning Raudtjønna. Vår gruppe tok seg over toppen, men da kom jordfokket (snø i luften) i tillegg til kraftige vindkast. Politifolkene oppdaget at vi gikk i en annen retning, så de la om kursen og kom etter oss. GPS`en var ikke helt til å stole på. Like før vi skulle ta oss ned i dalføret som fører til hyttene, tok ei vindrosse og lempet to av deltakerne flere meter nedover dalsiden. Gruppa kom seg ned, men måtte følge dalsiden ut hvor vi kunne skimte steiner og barflekker, men da det ble slutt på den form for hjelp, ble kompasskursen satt. Den ble fulgt, og vi rente rett i hytteveggen. Kona og jeg gikk ned i gammelhytta og fyrte i ovnen. Kona skrev da at nå hadde ho «gammelmor» ordnet opp for guttene. I løpet av den lille stunden dette tok (20 minutter) var døra stengt av fokk-

snø. Heldigvis var døra delt, slik at vi kunne komme oss ut via den øvre delen. Delt dør er en sikkerhet på slike værutsatte steder!!

Etter to timer kom et britisk følge som vi traff både på Gappo og Rosta, og som nå skulle ta seg over til Dærta. Britene rotet seg bort oppe i snøkavet, og ble av den grunn forsinket av uværet. Plutselig fikk de øye på hyttene, og dermed var de berget. De var imidlertid godt utstyrt med gode klær pluss vindsekker.

De tok inn sammen med oss, og vi hadde det koselig utover kvelden. Gruppa bestod av to fra Skottland og en fra Wales. Skottene bestod av et par, en kvinne og en mann. Været ble diskutert ut over kvelden, og jeg sa at de kunne få være med vår gruppe over fjellet til Dividalen. Men de var skeptiske til tilbudet, og tenkte at de heller skulle ta en liggedag her. Jeg sa at her ville de bare bli sittende inne. Da ville det være bedre å ta en liggedag i Dividalen, for der var det skog som skapte ly, og de kunne ta en dagstur i terrenget.

Neste morgen da jeg stod opp for å fyre i ovnen, kom den skotske mannen og spurte om tilbudet stod ved lag. Men han var usikker, for vi gikk så fort. Jeg svarte da at i slikt vær gikk ingen fort, og alle måtte holde sammen i ei gruppe. Da han hørte det, ville de være med. I slikt vær blir det å ta seg fram etter kart, kompass og klokka. Jordfokket var omtrent 3-4 meter høgt, men vi skimtet sola gjennom snøfokket.

Vandringen mellom Vannasvarri og Bumannsberget var begynt da skotten spurte om det ville ta lang tid før vi ankom Bumannsberget. Jeg så på klokka, og sa at vi ville være framme klokken kvart på ett. Turen gikk greit, og etter ei tids vandring så vi Bumannsberget. Da så skotten på klokka, og jeg måtte lurtitte på min. Tiden viste kvart på ett. Da spurte skotten om det var mulig å finne Dividalshyttene i slikt vær, og jeg svarte: — Ser du sola? — Yes. — Da skal du bare følge den, så kommer du til hyttene.

Ruth Hansen feiret sin 60-årsdag på Gappo. F.v. Herold Hansen, Oskar Theodorsen, Ruth Hansen, Odd Magnus Heide Hansen, Mathilde Grødahl og Astrid Hansen.

Ankomst Rostahyttene.

Skotten smilte, for han trodde jeg fleipet. På dette tidspunktet var sola i sør.

Fra Bumannsberget og ned til Rundvannet i Skaktardalen ble forholdsvis enkel, da vi kom ned tok vi oss en god matpause. Den videre turen forbi østsiden av Jerta visste jeg ville bli hard, derfor ble det beordret at alt av klær måtte tas på. Det viste seg å bli et inferno. Problemet var et lite juv retning sørøst av Jerta-toppen, som vi måtte over. Da vi hadde passert dette juvet, var det bare å kjøre på. Når de første bjørketrærne kom til syne, ropte britene hurra. De måtte vært ordentlig skremt, og kanskje de trodde at de aldri skulle komme levende fra det.

Mens vi tok oss forbi «Jakobafjellet» (964 m., lokalt navn i TT på fjellet innafor Dividalshyttene, oppkalt etter Jakoba Seloter Olsen), kom det ei blodig skinnfille på cirka en halv kvadratmeter fykende i vin-

Bumannsberget kommer til syne.

Når skogen kommer frem blir det ropt hurra!

Britene tar inn føde ved Rundvannet.

den. Det ble forklart med at det mest sannsynlig var en jerv som hadde drept en rein. Skinnbiten tok britene godt vare på, den skulle de vel ha som suvenir?

Skotten, den mannlige, lurte på om vi snart var ved hyttene. Da spurte jeg om han kunne se sola. Den stod nå i vest. Det kunne han. Jeg bad han da om å se rett ned av sola. Han fikk øye på hyttene, og utbrøt «Damned, the huts». Vi hadde brukt dagen, og sola hadde gått sin gang over himmelen fra øst til vest, og vi hadde kurset oss fra sør mot vest. Det var løsningen på fenomenet!

Skotten fikk noe å tenke på!

Da det var blitt god fyr i ovnen, ble det servert en commings (konjakk). Mannen fra Skottland kom og takket for turen over fjellet, og sa at i dag hadde han gått uten å tenke.

Neste dag skulle vår turgruppe fortsette videre sørover. Været ble studert, og da sa jeg at om en halv time ville sola skinne. De lo av meg. Vi brukte cirka en halv time ned til Dividalselva. Da var det som om en kniv hadde kuttet uværet, og sendt det nedover Dividalen og mot kysten samt at sola skinte fra en skyfri himmel der vi stod.

Jeg lurte på hva de tenkte? Var jeg en trollmann som kunne si så mye om mange ting, og fikk det til å stemme? Jeg hadde ikke fortalt dem at kona og jeg hadde hatt tilsyn med Dividalshyttene i 10 år sammen med et vennepar, og har hatt mange års erfaring i å følge værforholdene i fjellområdene i indre Troms både sommer og vinter. Resten av turen gikk i kjempesint vær, og vi endte opp i Abisko ved Tornetråsk. Herfra tok vi jernbanen til Narvik og buss hjem.

Tekst og foto: Odd Magnus Heide

Høsttur til Steindalsbreen i Lyngen med Nord-Troms turlag

Innmars /Steindalen.

Helga 23.-24 august var det duket for en aldri så liten verdenspremiere; nemlig Nord-Troms turlags første brevandring noensinne. Turen gikk til Steindalsbreen i Lyngen.

Med sekkene fulle av god mat, isøkser, klatreseler, stegjern og hjelmer ruslet ni deltakere og to turledere de drøye to kilometerne innover til Steindalshytta lørdag formiddag. Storeng Steindal trim leier ut denne flotte hytta, som fungerer utmerket som base for grupper som ønsker å oppsøke breen.

Værmeldinga truet med å fortsette august-trenden med gråvær og regn, men vi ble liggende i le og fikk et etterlengtet opphold. Dette ble benyttet til ettermiddagsturer i nærområdet, på søken etter fantastisk utsikt, sopp, bær, gode samtaler og nye

bekjenskaper. Noen gjorde for alvor ære på laugardagen og avsluttet med et isbad i elva. Kvelden gikk ellers til taco, dessert og hyttekos.

Søndag morgen kom siste deltaker og vår dyktige breguide og tindevegleder Fredrik opp til hytta, og vi startet anmarsjen. Vandringen inn til breen er verdt turen i seg selv. Fra Steindalshytta er det cirka 4 km å gå i frodig landskap omkranset av steile bergvegger og kvasse tinder. Innerst i dalen velter Steindalsbreen fram og rekker (bre) tunge.

Det er noe forlokkende med breisen. Det er som å være på besøk hos en interessant fremmed; en du har lyst til å bli bedre kjent med. Kanskje er det særlig fargene som appellerer til oss, fra blank og porøs pjoletteris til knallhard is med dypblå farge. Eller kanskje er det den storslåtte tanken på at denne

kompakte ismassen har vært med på å forme landskapet vi beveger oss i.

Fredrik fortalte oss om hvordan Steindalsbreen hadde endret seg de siste årene, og hvordan utsiktene er for breen i årene framover. Dette er også noe som trekker oss mot breene – tanken på at det i fremtiden vil være begrensede muligheter til å oppleve dette. Som en av deltakerne påpekte: «Det er med blandede følelser man går på noe som forsvinner under beina på deg».

Før vi fikk boltre oss fritt på isen, øvde vi på stegjernsteknikk og bruk av isøks. På breen er det prinsippet om flest mulig pigger i isen som gjelder. Dette kom godt med i utforskningen av bresprekker, huler og formasjoner. Vi kom over en perfekt gryte hvor vi rigget til en standplass slik at de som ville

fikk testet isklatring.

Turlederne takker både brefører og deltakere for en fantastisk tur - vi gleder oss allerede til neste brevandring!

Tekst og foto: Sunniva Kråbøl

Minneord for Rachel Elise Jakhelln

Rachel har alltid vært glad i friluftsliv. Hun og ektefellen Gudmund har vært hyttetilsyn på turlagshytta Dærtastua i Indre Troms gjennom 13 år. Begge hadde et stort engasjement for hytta, og var på utallige tilsynsturer der, sommer som vinter. For å komme til hytta, måtte de gå en tur på 20 km fra Kvernbecken. Når vinteren kom og det var tid for tilsynstur, pakket Rachel og Gudmund bilen noen ganger allerede fredags ettermiddag.

De kjørte fra Tromsø opp til Kvernbecken, parkerte og gjorde seg klar. Alt de trengte ble lagt i sekk og pulk, klare for turen de alltid gledet seg til. Siden det ofte blei fort mørkt vinterstid, gikk de på ski 4 km opp bakkene den første kvelden og overnatta i telt. Neste dag gikk de resten av turen inn til turlagshytta for å rydde og vaske og gjøre alt klart til de neste hyttegjestene. Været kunne variere mye, men frem kom de alltid! Det hendte ofte at hele storfamilien ble invitert til å bli med på tilsyns- og dugnadsarbeidet på Dærtastua.

Rachel var glad i å sykle, og brukte sykkel flittig som fremkomstmiddel både sommer som vinter. Det var aldri for dårlig vær til å sykle, hun kunne kle seg etter værforholdene. Hun syklet også i Europa sammen med sine voksne barn, gjerne turer som gikk over flere somre. Rachel trivdes godt med padling og var aktiv i padleklubben, en interesse som hun delte med Gudmund. Fritidseiendommen deres ute på Brensholmen var et godt utgangspunkt for

fine padleturer og naturopplevelser. Rachel var veldig gjestfri og inviterte både venner og kollegaer på besøk til trivelige samvær på Brensholmen.

Rachel er født og oppvokst i Bodø, og kom til Tromsø etter å ha tatt lærerutdanning og praktisert noen år som lærer. I Tromsø arbeidet hun mange år på Kvaløya videregående skole, før hun fikk jobb på universitetet i Tromsø. Der arbeidet hun aktivt med å etablere den nye 5-årige lærerutdanningen, tok doktorgrad og blei etter hvert professor i pedagogikk.

Jeg hadde den store gleden av å kjenne Rachel gjennom mange år, både på universitetet der vi blei kollegaer og venner og i turlaget. Rachel hadde et stort engasjement i saker som hun brente for og et sprudlende humør til stor glede for sine omgivelser.

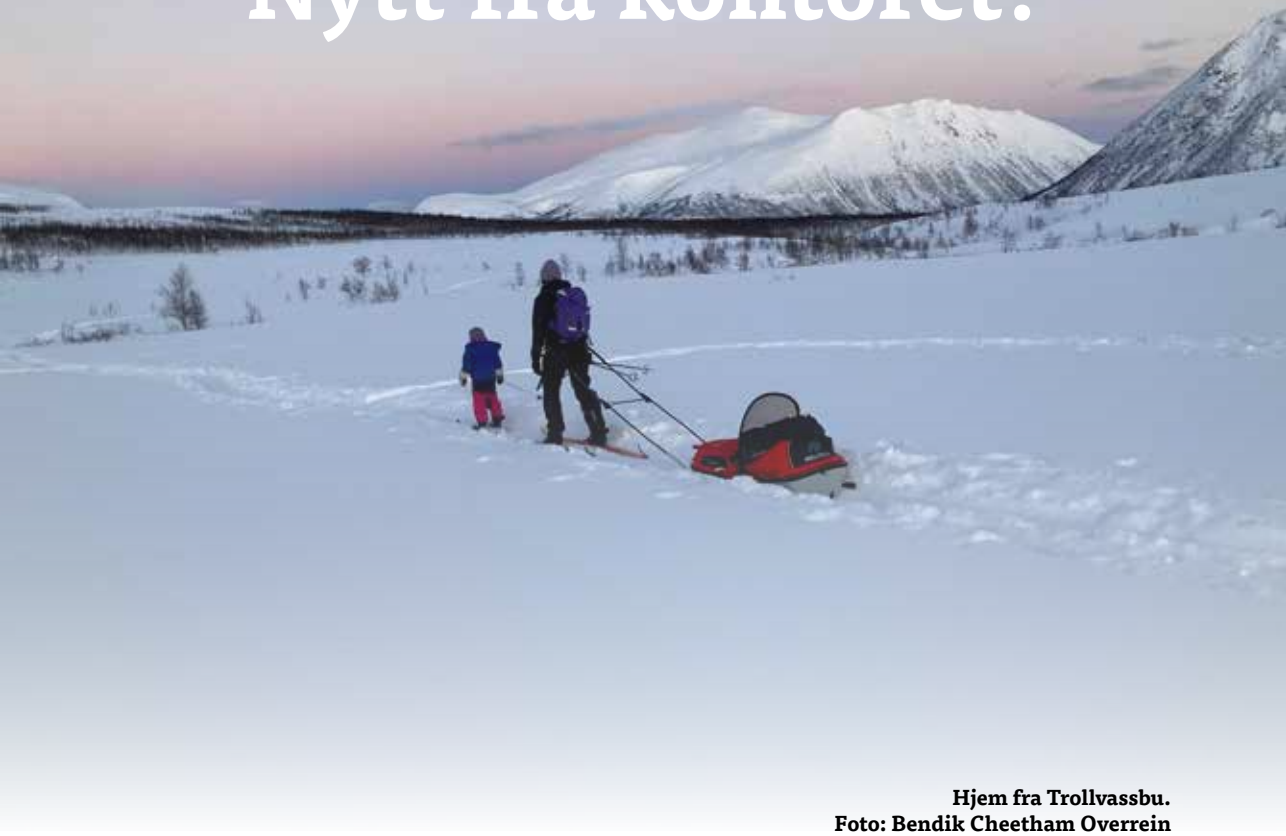
Hun vil bli dypt savnet.

Rachel døde så alt for tidlig den 2. november 2025.

Tekst: Eli Moksnes Furu. Foto: Gudmund Sundlisæter

Nytt fra kontoret!

Hjem fra Trollvassbu.
Foto: Bendik Cheetham Overrein

DNT har reforhandlet avtaler både med den Svenske (STF) og Finske (Suomen Latu) Turistforening som gjelder fra 1. mai - 2025. Dette innebærer endringer for deres respektive medlemmer som reiser i Norge.

Svenske og finske turgåere må nå ha gyldig DNT-medlemsskap, for å kunne benytte DNT's hyttetilbud.

KUN de med gyldig DNT-medlemsskap kan kjøpe nøkkel.

Våren 2025 bød på en del utfordringer med ved og annen transport til enkelte av hyttene. Vi ber om at alle fyrer med måte, og begrenser forbruket av ved. Det ligger veldig mange dugnadstimer og store kostnader bak å få veden fraktet til fjells. Vi trenger flere frivillige, både til sjauing, pakking og

vedstabling, skutertransport og logistikken bak vedtransporten. Har du lyst å hjelpe oss med dette? Ta gjerne kontakt med oss på epost troms@dnt.no, eller sms/mobil 91382101, vi vil gjerne høre fra deg.

Tromsø kommune står for oppkjøring av fjelløypene mellom fastlandshyttene. Oppdateringer finner du på Tromsø kommunes nettside: <https://tromso.kommune.no/ski> eller på appen skisporet.no (obs: betalingsapp).

Husk å ta EGNE, sikre valg. Sjekk varsom.no og værmeldingen. Se også rutebeskrivelser på ut.no. Det vil utarbeides egne anbefalinger for enkelte vintertraseer mellom hyttene, som avviker fra sommerruta.

Smånytt

Alternativ kvinnedagsfeiring

Det er 8. mars 1978. Vi var ungarer.

Men ingen av jentene "våre" ville ha oss gutta med på sin tur til Dividalshytta denne kvinnedagen. Vi var henvist til vårt kommunis hominum, og dro til Gaskashytta. Om planen var å gå en mandig tur over til Divi neste dag, ble den i alle fall forpurret av

været. Vi ble værende ved Altevatn der vårt virilis potentia fikk utløp. Det hører med til historien at jentene gikk seg vill i mørket, overnattet under ei mektig furukrone og fant hytta dagen etter.

Tekst: Harald Bohne, Foto: Bjørnar Seljehaug

Forsidebilde: Malene Bergset Rusten er en kløpper på ispigger! Foto: Sunniva Kråbøl

Vi ønsker alle velkommen innom Turlagskontoret til en hyggelig prat

Neste nummer av Fjellvåken kommer med Fjell og Vidde i juni 2026. Stoff mottas fortløpende

I redaksjonen Finn Jürgens, Ellen Marie Ingulfsvann og Nina Cheetham

- ◆ E-post: troms@dnt.no
- ◆ Hjemmeside: www.troms.dnt.no
- ◆ Nå er vi også på Facebook. Troms Turlag – DNT.
- ◆ Redaksjonen i Fjellvåken ønsker stoff fra Turlagets medlemmer. Manus kan sendes til Turlagets adresse.
- ◆ Adresseendring meldes direkte til Turlagskontoret.

